

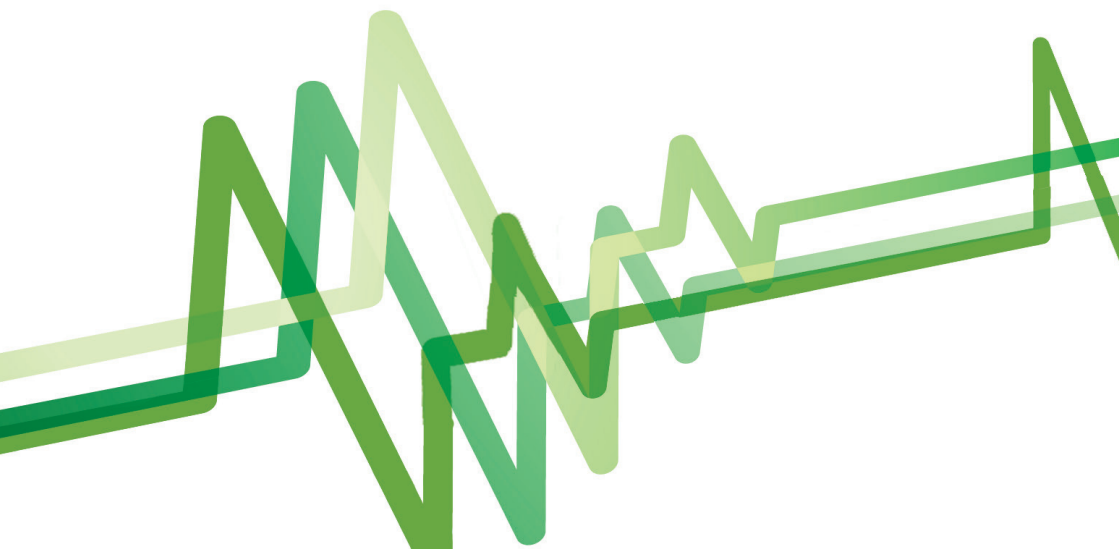


European
Commission

ТРЕЋИ ПРОГРАМ ЕУ У ОБЛАСТИ ЗДРАВСТВА 2014–2020. ГОДИНЕ



*Извршна агенција
за потрошаче,
здравство и храну*



ТРЕЋИ ПРОГРАМ ЕУ
У ОБЛАСТИ ЗДРАВСТВА
2014–2020. ГОДИНЕ

Европска комисија
Генерални директорат за здравље и безбедност хране

Трећи програм ЕУ у области здравства 2014–2020. године

Издавач:

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва
Влада Републике Србије

Уредник:

Иван Секуловић

Лектура и превод:

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва

Дизајн и припрема:

Далибор Јовановић



ВЛАДА
РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ



ТИМ
ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ
И СМАЊЕЊЕ СИРОМАШТВА



Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА



Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

**Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC**

ПОДРШКА: Израда публикације омогућена је средствима Швајцарске агенције за развој и сарадњу у оквиру пројекта „Подршка унапређењу процеса социјалног укључивања у Републици Србији

НАПОМЕНА: Ова публикација не представља званичан став Владе Републике Србије. Сви појмови употребљени у публикацији у мушком граматичком роду обухватају мушки и женски род лица на која се односе.



ФИНАНСИРАЊЕ ИНИЦИЈАТИВА У ОБЛАСТИ ЗДРАВСТВА

Изазови:

- ✓ Демографски контекст који доноси све више изазова и угрожава одрживост здравствених система.
- ✓ Слаб привредни опоравак који ограничава расположивост средстава за улагање у здравствену заштиту.
- ✓ Све веће неједнакости у здрављу становника између држава чланица и унутар њих.
- ✓ Раст преваленце хроничних болести.

Општи циљеви:

- ✓ Унапређење здравља становника ЕУ и смањење **неједнакости у здрављу**.
- ✓ Подстицање **иновација у здравству** и повећање **одрживости здравствених система**.
- ✓ Усредсређивање на решавање **актуелних проблема у области здравства у државама чланицама**.
- ✓ Подржавање и подстицање **сарадње између држава чланица**.

Посебни циљеви:

- ✓ Унапређење здравља, **превенција болести** и изградња повољног окружења за здрав начин живота. Заштита грађана и грађанки од **озбиљних прекограничних претњи здрављу**
- ✓ Допринос иновативним, ефикасним и **одрживим здравственим системима**.
- ✓ Омогућавање приступа **квалитетнијој и безбеднијој здравственој заштити** за грађане и грађанке ЕУ.

Оперативни циљеви:

- ✓ Утврђивање и ширење примера добре праксе и праксе засноване на расположивим подацима у области **превенције болести** и спровођења активности оријентисаних ка унапређењу здравља на економичан начин, као и промовисање њиховог усвајања.
- ✓ Утврђивање и развој кохерентних приступа и њихова примена ради **веће приправности и боље координације у случају ванредних здравствених ситуација**.
- ✓ Утврђивање и развој инструмената и механизма на нивоу



ЕУ за **превазилажење мањка ресурса** како људских, тако и финансијских, као и омогућавање добровољног усвајања иновација у стратегијама јавноздравствених интервенција и превенције.

- ✓ Унапређење приступа изворима **медицинске експертизе у другим државама** и информацијама о медицинским стањима ниске преваленце, уско специјализованим информацијама или информацијама о ретким болестима.
- ✓ Једноставније коришћење резултата истраживања и **развој инструмената** оријентисаних ка квалитетној здравственој заштити и безбедности пацијената.

Примери очекиваних резултата:

- ✓ Шира примена **праксе засноване на расположивим подацима** у државама чланицама.
- ✓ Интегрисани кохерентни приступи у плановима приправности држава чланица, **унапређен надзор над прекограничним претњама по здравље и одговор на њих**
- ✓ Унапређена **одрживост здравствених система**
- ✓ Успостављање **европских референтних мрежа** (попут мреже за ретке болести и сл.).

БУЏЕТ

449,4 милиона евра

(2014–2020) за подршку:

- пројектима сарадње на нивоу ЕУ,
- заједничким активностима здравствених органа држава чланица,
- функционисању невладиних тела,
- сарадњи са међународним организацијама

ПРОГРАМИРАЊЕ И СПРОВОЂЕЊЕ

Обе активности ће се вршити на основу годишњих програма рада, путем јавних позива за доделу бесповратних средстава и позива за достављање понуда.*

ПРАЋЕЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Реализација Програма ће се пратити на основу годишњих извештаја о спровођењу, који се подносе Европском парламенту и Савету; у вези са извештавањем, 2017. године ће бити припремљен средњорочни преглед спровођења Програма.



Тематски приоритети*

1. Унапређење здравља, превенција болести и изградња повољног окружења за здрав стилове живота:

- 1.1 Фактори ризика, попут коришћења дувана и пасивног пушења, штетног коришћења алкохола, нездравих навика у исхрани и физичке неактивности;
- 1.2 Оштећење здравља узроковано наркотицима, уз информисање и превенцију;
- 1.3 ХИВ/АИДС, туберкулоза и хепатитис;
- 1.4 Хроничне болести, укључујући рак, болести повезане са узрастом и неуродегенеративне болести;
- 1.5 Прописи о дувану;
- 1.6 Систем размене / протока информација и знања у области здравства, који треба да допринесе одлучивању на основу расположивих података.

2. Заштита грађана и грађанки ЕУ од озбиљних прекограничних претњи здрављу:

- 2.1 Додатни капацитети за научну експертизу у области процене ризика;
- 2.2 Изградња капацитета за супротстављање претњама здрављу у државама чланицама, укључујући сарадњу са суседним државама када је то примерено;
- 2.3 Спровођење прописа ЕУ о заразним болестима и другим претњама по здравље, укључујући и оне које узрокују биолошки и хемијски инциденти, животна средина и промене климе;
- 2.4 Систем размене / протока информација и знања у области здравства, који треба да допринесе одлучивању на основу расположивих података.

3. Допринос иновативним, ефикасним и одрживим здравственим системима:

- 3.1 Процена здравствених технологија;
- 3.2 Иновације и е-здравље;
- 3.3 Процена и планирање радне снаге у области здравствене заштите;
- 3.4 Успостављање механизма за удруживање експертиза на нивоу ЕУ;
- 3.5 Европско партнерство за иновације за активно и здраво старење;
- 3.6 Спровођење прописа ЕУ о медицинским средствима, медицинским производима и прекограничној здравственој заштити;
- 3.7 Систем размене / протока информација и знања у области здравства, укључујући и подршку научним комитетима основаним у складу са Одлуком Комисије 2008/721/ЕЗ.

4. Омогућавање приступа бољој и безбеднијој здравственој заштити за грађане и грађанке ЕУ:

- 4.1 Европске референтне мреже;
- 4.2 Ретке болести;
- 4.3 Безбедност пацијената и квалитет здравствене заштите;
- 4.4 Мере за превенцију антимикробне резистенције и контролу болничких инфекција;
- 4.5 Спровођење прописа ЕУ о ткивима, ћелијама, крви, органима;
- 4.6 Систем размене / протока информација и знања у области здравства, који треба да допринесе одлучивању на основу расположивих података.

* Комплетан текст Уредбе и додатне информације налазе се на следећем линку: http://ec.europa.eu/health/programme/policy/index_en.htm



ПРОГРАМ БЕСПЛАТНИХ СРЕДСТАВА ЗА ПРОЈЕКТЕ

Бесповратна средства за пројекте

Бесповратна средства за пројекте представљају један од финансијских инструмената у склопу Трећег програма деловања ЕУ у области здравства 2014–2020. године.

Програм деловања ЕУ у области здравства оријентисан је ка очувању здравља у Европи подстицањем сарадње између држава чланица како би унапредиле здравствене политике у корист својих грађана и грађанки. Циљ Програма је да подржи и допуни здравствене иницијативе држава чланица.

Програм се детаљније разрађује кроз годишње програме рада, којима се дефинишу активности у приоритетним областима утврђеним Уредбом (ЕУ) број 282/2014 о успостављању Програма.

На основу њих Извршна агенција за потрошаче, здравство и храну сваке године расписује позив за подношење предлога пројеката. За доделу финансијских средстава разматраће се само предлози који непосредно одговарају теми и опису утврђеном у годишњем програму рада. Неће се разматрати предлози који се односе на тематску област, али не одговарају конкретном опису дате активности.

ШТА ЈЕ ПРОЈЕКАТ?

Пројекат представља управљање ресурсима на организован начин. Подразумева сарадњу између различитих организација у државама чланицама ЕУ, које се удружују ради извршења различитих задатака оријентисаних ка остваривању заједничких циљева током одређеног периода. Сви пројекти треба да:

- обезбеде високу додатну вредност на нивоу ЕУ;
- подразумевају учешће најмање три партнера (засебних правних лица) из различитих држава;
- буду иновативни;
- трају највише три године.



КО МОЖЕ ДА ПОДНЕСЕ ПРЕДЛОГ ПРОЈЕКТА?

Подносиоци предлога пројекта

Бесповратна средства се могу доделити организацијама које су основане у складу са законом, укључујући државне органе и тела из јавног сектора, посебно истраживачке и здравствене институције, универзитете, високообразовне установе и организације цивилног друштва. Оне могу да поднесу предлог пројекта у својству координатора или да буду ангазоване на пројекту у некој другој улози.

КОЛИКО ИЗНОСИ СУФИНАНСИРАЊЕ?

По правилу 60% прихватљивих трошкова пројекта може бити финансирано од стране ЕУ. С обзиром на то да је сврха бесповратних средстава ЕУ да пружи подстицај, најмање 40% трошкова пројекта треба да буде финансирано из средстава партнера.

У случајевима пројеката од изузетног значаја може бити суфинансирано до 80% прихватљивих трошкова у оквиру пројекта. Критеријуми за утврђивање пројеката од изузетног значаја дефинисани су у годишњем програму рада.

Имајте у виду да општи и режијски трошкови (индиректни трошкови) нису прихватљиви код подносилаца предлога који током периода предложене реализације пројекта већ добијају оперативна бесповратна средства из буџета ЕУ.

ОПШТА НАЧЕЛА

- На финансирање пројекта примењују се следећа општа начела:
 - суфинансирање – треба да имате сопствена финансијска средства или финансијска средства трећих лица за учешће у трошковима пројекта;
 - забрана остваривања профита – **остваривање профита** ваше организације **не може да буде сврха или ефекат** коришћења бесповратних средстава;
 - забрана ретроактивности – **можете да добијете средства за**



суфинансирање само за трошкове настале након дана почетка пројекта утврђеног у уговору о додели бесповратних средстава;

- ◆ забрана кумулативности – бесповратна средства се могу доделити само једном за сваку активност (не можете два пута да добијете средства за исте активности).

КАКО СЕ ПОДНОСЕ ПРЕДЛОЗИ ПРОЈЕКТА?

Предлози пројекта ће се подносити преко електронског система за подношење предлога. Више информација биће доступно на вебсајту Извршне агенције за потрошаче, здравство и храну (<http://ec.europa.eu/chafea/>) када позив буде расписан.





АКТИВНОСТИ КОЈЕ СЕ СУФИНАНСИРАЈУ СРЕДСТВИМА ДРЖАВА ЧЛАНИЦА (ЗАЈЕДНИЧКЕ АКТИВНОСТИ)

Програм деловања ЕУ у области здравства оријентисан је ка очувању здравља у Европи подстицањем сарадње између држава чланица како би унапредиле здравствене политике у корист својих грађана и грађанки. Циљ Програма је да подржи и допуни иницијативе у области здравства држава чланица.

Програм се детаљније разрађује у годишњим програмима рада, којима се дефинишу активности у приоритетним областима утврђеним Уредбом (ЕУ) број 282/2014 о успостављању Програма. На основу њих Извршна агенција за потрошаче, здравство и храну сваке године расписује позиве за подношење предлога заједничких активности. Заједничке активности представљају један од финансијских инструмената у склопу Трећег програма деловања ЕУ у области здравства 2014–2020. године.

ШТА ЈЕ ЗАЈЕДНИЧКА АКТИВНОСТ?

Заједничке активности имају јасно одређену додатну вредност за ЕУ, а суфинансирају их или надлежни органи у области здравства у државама чланицама/ трећим државама које учествују у Програму или јавне институције/ организације цивилног друштва овлашћене од стране поменутих надлежних органа.

Предлози заједничких активности обавезно треба да садрже **европску димензију** да би имали смисла како са техничке стране, тако и са аспекта јавне политике. У зависности од опсега деловања, у претходне заједничке активности је било укључено у просеку по 25 партнера.





КО МОЖЕ ДА УЧЕСТВУЈЕ?

Државе које имају право учешћа

Да би била корисник бесповратних средстава ЕУ за реализацију пројекта, организација која је координатор пројекта треба да има седиште у:

- ЕУ (у било којој од 28 држава чланица), или
- држави чланици ЕФТА, потписници Уговора о оснивању Европског економског простора која је потврдила учешће у Програму.

Поред тога, надлежни органи из трећих држава могу да учествују у Програму деловања ЕУ у области здравства ако су испуњени потребни услови као што је утврђено у позиву за подношење предлога пројекта.

Јавне институције и организације цивилног из наведених држава могу да учествују у заједничким активностима ако су их кроз транспарентну процедуру за то овластили надлежни органи.

КАКО УЧЕСТВОВАТИ?

Комисија шаље позивна писма свим државама чланицама ЕУ и другим државама које учествују у Трећем програму деловања ЕУ у области здравства, у којима од њих тражи да именују учеснике у заједничким активностима наведеним у годишњем програму рада.





ДОДАТНА ВРЕДНОСТ ЗА ЕВРОПУ

У позивима за достављање предлога пројеката путем којих се спроводи Трећи програм деловања ЕУ у области здравства 2014–2020. године услов је да пројектне активности донесу високу „додатну вредност за Европу“.

ШТА ЈЕ ДОДАТНА ВРЕДНОСТ ЗА ЕВРОПУ?

Додатна вредност за Европу премашује вредност створену појединачним активностима држава чланица. Може да проистекне из различитих фактора, попут добити остварених кроз сарадњу, правне сигурности, веће делотворности или комплементарности. Одражава ширу европску релевантност и значај одређене активности оријентисане ка представљању модела и механизма који се могу применити не само на регионалном или националном плану, већ и у целој ЕУ.

ЧЕМУ СЛУЖИ ДОДАТНА ВРЕДНОСТ ЗА ЕВРОПУ?

С обзиром на то да су за дефинисање здравствене политике надлежне државе чланице (члан 168. Уговора о функционисању ЕУ), појам додатне вредности за Европу развијен је да би се проценила примена начела супсидијарности у областима које су ван подручја искључиве надлежности ЕУ и првенство дало деловању на нивоу ЕУ. Процена додатне вредности за Европу може се спровести у различитим фазама Програма ради: (1) пружања подршке у дефинисању програмских активности које ће бити утврђене у годишњем програму рада; (2) пружања помоћи оцењивачима у процесу одабира; (3) процене коначних резултата пројеката и (4) накнадне („ex-post“) евалуације ефеката Програма.

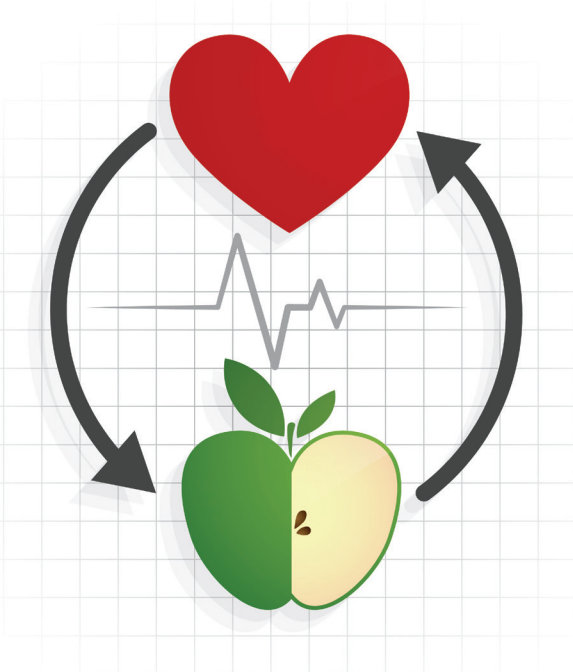
КАКО СЕ СТВАРА ДОДАТНА ВРЕДНОСТ ЗА ЕВРОПУ?

Утврђено је седам начина:

- **спровођење прописа ЕУ** и обезбеђивање њиховог правилног спровођења;



- **економија обима** с циљем да се финансијска средства користе ефикасније и да се грађанима и грађанкама пружају квалитетније услуге;
- **промовисање примера најбоље праксе** у свим државама чланицама које учествују у Програму како би грађани и грађанке ЕУ могли да их користе;
- **упоредна анализа за потребе доношења одлука**, уз обавезну чврсту решеност да се резултати користе у сврху доношења одлука заснованих на расположивим подацима;
- усредсређеност на **прекограничне претње** да би се смањили ризици и ублажиле последице;
- **слобода кретања људи** с циљем да се обезбеди висок квалитет јавног здравља у свим државама чланицама;
- **умрежавање** као кључан механизам за дистрибуцију резултата свим државама чланицама, укључујући и оне које не учествују у Програму.



О Извршној агенцији за потрошаче, здравство и храну (CHAFEA)

Извршна агенција за потрошаче, здравство и храну (CHAFEA) је правни следбеник Извршне агенције за здравство и потрошаче (EAHC) и задужена је за управљање техничким и финансијским спровођењем Програма јавног здравља, Програма за потрошаче и иницијативе „Боља обука за безбеднију храну“.

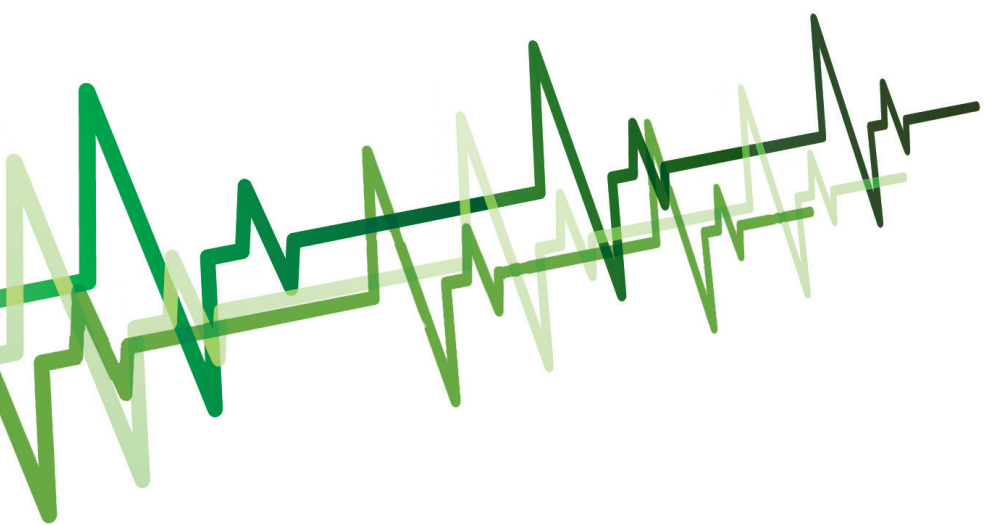
КОНТАКТ

Ако желите да добијете више информација о финансирању пројеката у области здравства и о другим могућностима за финансирање, посетите вебсајт Извршне агенције за потрошаче, здравство и храну

на адреси: <http://ec.europa.eu/chafea/health/>

или се обратите служби за подршку путем имејла:
CHAFEA-HP-CALLS@ec.europa.eu

или телефоном на: (+352) 4301 37707.



Ни Европска комисија ни било које лице које наступа у име Комисије не могу се сматрати одговорним у случају коришћења било које информације садржане у овој публикацији.



ВЛАДА
РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ



Република Србија
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА



ТИМ
ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ
И СМАЊЕЊЕ СИРОМАШТВА



Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

**Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC**